

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

77-511769
10.2.85

Necip Fazıl'a Göre Yobazlık...

1933'te basılmış bir kitap: Necip Fazıl'ın 'Bir Kaç Hikâye, Bir Kaç Tahlil'... Bir de sunuş: "Celal Sahir Beyfendi üstadıma, Necip Fazıl 1933". Kitap 'Bir Yalnızlık Gecesinde Vehmileri' ile başlıyor: "Ben yirmi odalı eski bir konakta doğdum. Bu konağın hatırası, üzerimde tesirlerin en deriniyle hüküm sürer."

Necip Fazıl, gençlik yıllarımın ünlü şairi. Yakından da tanıdığım bir kişi. İyi bir şair, bir öykücü, bir yazar... Bu kitabındaki öyküleri o günlerde 'Cumhuriyet' gazetesinde 'Edebiyat' sayfasında çıkmış. Gerçekten güzel öyküler. Yıllar önce okuduğum, sevdiğim....

Sayın Berin Nadi, babasının kitapları arasında bu yapıtı bulmuş. Yeniden okuyorum. Tam elli yıl öncenin havası... Necip Fazıl'ın 'Eski Elbiselerin Hafızası', 'Sırtlan', 'Ölü Saklayan İmam', 'Hayalet', 'Yılan Kalesindeki Hazine', 'Yemek Yemeyen Adam' adlı öyküler... Bugün bile etkisini sürdüren parçalar. Necip Fazıl'ın 20-27 yaş ürünleri...

Kitabın bir de 'Tahliller' bölümü var ki, bu bölüm daha ilgi çekici... Bu yazılar 'Hâkimiyeti Milliye'de yayımlanmış. 'Hâkimiyeti Milliye', daha sonraki adıyla 'Ulus', CHP'nin organıydı. Demek, yirmi otuz yaş arasındaki genç şair CHP'nin gazetesinde, CHP çizgisinde yazılar yayımlamaktan çekinmemiş, hatta övünç duymuş bundan... Kitap da zaten Hâkimiyeti Milliye Matbaasında basılmış...

"Softa" başlıklı bir yazıyı okuyorum:

"Softa şu demektir: Bir fikrin içinde, bir inanışın kabuğunda, kozasında ölen ipek böceği gibi can vermiş insan. Bir itikadın içine bir odaya girer gibi girdikten sonra onun bütün pencerelerini örtüp mücavir ve müteselsil inanışlarla alâkasını kesen, kafasını zindana çeviren ve artık dışarısını, güneşi, suyu ve hayatı inkâr eden insan."

Gerçekten de 'softa' budur. Necip Fazıl 'softa'yı en güzel biçimde tanımlamış:

"Softanın en bariz vasfı, kafasının sertliğidir. Arzın gitgide merkeze doğru küçülen ateşi gibi softada iman, vecit ve heyecan çekilmiş; kısır, kabuk ve ceset kalmıştır. Softa, Fransızların 'souplesse' dediği, ıslak çimentonun yapıştırma hassasına benzer yumuşaklıktan mahrumdur... Softanın reddedişi ise imanının kuvvetinden değil hassasiyetinin eksikliğindedir. Odunun elektrik cereyanını reddedişi gibi... Her yeni şey karşısında 'eski'nin ısrarı softalıktır. İslâmlık çıktığı gün putperestler softaydı. Asırlardır ilmin ve cemiyetin terakkisi karşısında da İslâmlık softadır."

'Hâkimiyeti Milliye' yazarı, 'Kaldırımlar' şairi Necip Fazıl 'softa'yı ve 'softalığı' işte böyle tanımlıyor kitabında... 'Kubilay (Arkası 13. Sayfada)

10.2.85

HABERLERİN DEVAMI

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

(Baştarafı 2. Sayfada)

Olayı' konusunda ise aynı gazetede şöyle yazıyor:

"Vatanımızın kalbimize en yakın köşesinde daha dün düşman bayrağından temizlediğimiz bir meydanı bugün 'İnna fetahnaleke' yazılı zift ruhlu bir irtica âleminden temizliyoruz. Düşman bir kılıçtır. Bu kılıç şakırtıyla çekilir, vızıltıyla savrulur, aydınlıkta saplanır. İrtica, yatağımızın baş ucundaki bir bardak suya karıştırılan zehirdir. Kubilay'ın katili Derviş Mehmed'in Menemen kapılarına sokuluşu gibi uykumuzu bekler ve ayaklarının ucuna basa basa gelir."

Necip Fazıl, irtica yılanını şöyle konuşturur yazısının sonunda: *"Bana tabii ömrün ne kadarsa burada bitirip geber diye bir delik gösterdin. Ben bu delikte duramıyorum. Beni taşla ezmedikçe, gazla yakmadıkça, külümü yele vermedikçe sana rahat haram olsun"*. 1930'ların devrimci, Atatürkçü yazarı Necip Fazıl irtica yılanının bu isteğini şu sözlerle yanıtlar: *"Onun bu son dileğini olsun yerine getirelim."*

Dünya gariptir! Yirmi beş yaşında devrimci olan, ellisinde gerici olur! O kadar ki, o yılanı besler, korur, güçlendirir, hat-ta ona yol gösterir!

Necip Fazıl'ın 1933'te yayımladığı *'Bir Kaç Hikâye Bir Kaç Tahlil'* kitabı güzel bir öykü ve deneme yapıtıdır. Bu yazılar baş-ka bir kitapta yer aldı mı, bilmem. Necip Fazıl'dan geleceğe kalacak güzel şiirler, öyküler, denemeler arasında yeri olan bir yapıt... İbret alınacak yönleri de olan bir yapıt!..

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 1 1 7 6 9 0 0 6 *